

BİRİĞİZ
GENÇLİK BARIŞTIR

ŞİDDETE SON!

SEVGİYLE BAŞLA

Sürekli tanımlanmaya çalışılan ve her tanım denemesinde sınırları bir türlü çizilemediğinden içi tam doldurulamayan, heyecan ve coşku gibi, eylem gibi ruhsal ve fiziksel bir dinamizmi anlatan kelimelerle ancak karşılanabilen iki kavram; sevgi ve gençlik. Birini andığımızda diğerini anmadan geçemiyoruz. Çünkü canlı varlıklar içinde yalnızca insana özgü olan sevgi duyumu en yoğunluk ve safliğiyla gençlikte yaşanıyor. İnsanın her gelişim dönemi içinde (değişik zaman ve öznel koşullar altındaki farklılıklarını içermekle birlikte) değişim istenci anlamında bir benzerliği ifade eden gençlikte. Sevgi anlamını gençlikte buluyor, gençlik sevgiyle anlamlandırıyor, sevgiyle değişiyor, değiştiriyor.

Bende söze sevgiyle başladım.

Çocukluk çağının aşılmasıyla birlikte biyolojik ve ruhsal açıdan hızlı bir değişim ve gelişim evresi yaşar insan. Bu evrede varolmaya ve varlığının nedenlerini sorgulamaya başlayan genç insanın yaşamına yoğun arayışlar hakimdir. Ve bu nedenledir ki genç insan sürekli sorgular, varolandan genellikle hoşnutsuzdur, her değer, her kuralın, her ilişki biçiminin yerine alternatifini hemen koymasa da, olanın değişimi yönündeki talebi onun

yeniye açık olan yapısını belirler.

"Tutkuludurlar, huysuz ve öfkeli dirler. Kendilerini içtepi-lerine kaptırır, tutkularının kö-

**Yerine yeni
değerler,
ilişkiler,
alternatifler
üretilmedikçe karşı
çıkma tek
başına anlamlı
değil**

lesi olurlar. İsteklerinin önüne dikilen en küçük engele bile katlanamazlar. Onura ve başarıya paradan çok değer verirler; çünkü paraya gereksinimleri olmamıştır. Eli açık ve iyilikseverdirler; çünkü kötülükleri tanımamışlardır. Çabuk güvenir, çabuk bağlanırlar; çünkü aldatılmamışlardır. Yüksek amaç ve hayalleri vardır; çünkü daha yaşamın sillesini yememişler, koşulların sınırlayıcı etkisi öğrenememişlerdir. Gençler yanılınca çok yanılırlar. Sevgide de, nefrette de aşırıya kaçarlara. Herşeyi bildiklerini sanır, onun için yanlışlarında sonuna kadar diretirler."(1) Bu özellikler her çağda ve hemen her toplum yapısında gençliğin sahip olduğu

salt genç olmaktan kaynaklanan ortaklıktır.

İnsanın kendini oluşturmamasından -üretim sürecinde bir yer tutarak, bedensel ve ruhsal açıdan belli bir gelişmişlik ve durağanlığa ulaştıktan, kısaca yetişkin konuma geldikten sonra da yenilenmesi ve sürekli bir gelişim ve değişim dinamiği tutturabilmesi gerekli olduğu kadar zor ve az rastlanır bir olaydır. Artık yetişkin insanın yaşamla bağlarının niteliği büyük ölçüde belirlenmiş, beklentiler ve umutlar daha bir güncelleşmiş, coşku büyük ölçüde yitirilmiş, ilişkiler ekonomik ve sosyal kaygılara ve bu zeminlerin belirleyiciliğine büyük ölçüde mahkum olmuş durumdadır. Gençliğin aşılması ile tutuculuk ve statükoculuk her bireyde farklı boyutlarda da olsa belirmeye başlamaktadır.

Her yetişkin kuşak gençliğinde oluşturduğu ve toplumla çatışa çatışa biçimlenen değerleriyle kendine özgü bir kültürel kimliğe ve yapıya sahip olagelir. "Gençliğin kültürel farklılaşması sonraki genç kuşağın benzer bir farklılaşmayı yaşamayı ile tamamlanma dönemine girmekte ve bu dönemde onlara göre (yeni genç kuşağa göre) yetişkin konuma geçilmektedir."(2) O kendinden önce yetişkin olan kuşaktan farklı özelliklere sahiptir ve kendinden sonra gelen gençlikte ondan farklı olacaktır. Ve bu farklılaşma her yetişen genç kuşağın kendi kültürel kimliğini oluşturmasıyla sürgit devam eder.

Ünlü 68 kuşağı gençleri içinde bulundukları toplumun değerleriyle çok yoğun bir hesaplaşma sürecinden geçerek ve yeni oluşturdıkları değerlerle

ri topluma kabul ettirerek bir 68 kimliği ürettiler ve kendilerini böyle ifade ettiler. Bugün örneğin cinsellik alanında aşılmış görünen pek çok tabu ve çok olağan bir şekilde kabul gören cinsel özgürlükler 68 kuşağının ve o dönemin en büyük değer çatışmalarından biriydi. Bugün 68'liler yetişkin bir kategoriye temsil ediyor. Ve kendi gençliklerinin başkaldırı kültürüne dayanak olan pek çok değer birçok ülkede egemen değerler haline geldi. Ancak gençler hala toplumsal değerlerle çatışıyor. Çünkü gençlik bir yaratma ve varolma aşamasıdır. Ve bu yaratma ve varolma aşamasının her genç kuşak için tekrarı toplumun değerler dünyasına yeni değerlerin eklenmesini sonuçluyor, toplumun kültürel değişiminin dinamiğini oluşturuyor.

Aile Bağları, Tek Sesli Eğitim ve Bizim Gençlik

Gençliğin toplum içinde kültürel yenilenmenin önünü açıcı bir güç olabilmesi için bahsedilen genç kimliğin özgürce oluşabilmesi ve gençliğin kendi kültürel farklılığını ortaya koyabilmesi gerekir. Toplumsal organizma ise özellikle bizimki gibi ülkelerde genç kimliğinin oluşumu sürecinde belirleyici olmak üzere türlü kurum ve işleyişleriyle gençliğin karşısına çıkmaktadır.

Genç insanın ilk kuşatması aileyle başlar. Ekonomik ve yoğun duygusal bağlarla bağlı bulunan aile kurumu gencin özgür gelişiminin önünde aşılması güç bir ilk engel olarak durmaktadır. Aşılması güçtür çünkü genç kendi yaşamını

sürdürecektir ekonomik bağımsızlığa sahip olmadığından kendine ilişkin alacağı her karar, kendi başına atacağı her adım bu ekonomik ve duygusal bağımlılık merkezinin denetimi ve onayından geçmek durumundadır. Otoriteye itaat etmeyi ilk olarak çocukluğunda aileden öğrenir genç. Otoritenin simgesi evde babadır. Para ve güç onda olduğundan onun kararlarına sonuna kadar uyma zorunluluğu vardır. Otoriteye itaatsizliğin karşılığı ne olduğunu da ilk ailede görür. Aile içi şiddet toplumun ona verdiği ilk cezalardandır ve daha sonrakiler için de bir uyarı niteliği taşır sanki. Evde çizginin dışına en çok çıkan çocuk en fazla dayacağı yer, toplumda da. Aynı düşünmenin neredeyse zorunlu olduğunu, aykırılıklarına ailesinin gösterdiği tepkilerle anlar. Ondan sürekli uyum beklenmektedir ve bu beklenti yoğun bir şekilde ailede başlamıştır. Gençliğin düzenin istediği biçimde şekillenmesinde ailenin işlevi büyüktür. Aile kurumunun özgürce tartışılması ve demokratikleştirilmesi

için çaba harcanması gençliğin özgürleşme mücadelesinde önemli bir adım olacaktır.

Katılımcı bir eğitim sistemi, monolog olmaktan çıkıp dialoglar şeklinde gelişen bir ders işleme anlayışı sorgulayıcı ve araştırmacı bir karakter oluşumunu sağlar. Oysa bizim eğitim sistemimizde -aslında o derece sistemli bir şekilde organize edilmiştir ki- ilköğretim sıralarında neredeyse askeri bir disiplin altında başlayan eğitim, ortaöğretim yıllarında da yine aynı anlayışla ve yaşamla bağları olmayan bir ders programıyla yüklü ve tamamen ezberci bir şekilde sürdürülmektedir. Sistem baskısını evde baba ile ve okul döneminde de öğretmen ve disiplin kurullarıyla gencin sırtında sürekli hissettirmektedir. Üniversite yıllarına kadar tartışmacı, sorgulayıcı ve katılımcı bir eğitim anlayışıyla tanışmayan gençler üniversite anfilerinde yüzlerce öğrenci karşısında bölüğünü susta tutan bir komutan edasıyla ders anlatan öğretim üyesini de, üniversite kapılarındaki polis kuşatmasını da, YÖK'ün bilim anlayışını ve baştan aşağı-

nâzım hikmet aramızda

ya belirlediği ders programlarını da fazla yadırgamamaktadır.

Başından sonuna kadar eğitim sisteminin her aşamasında kafasında farklı düşüncelerin oluşmasına olanak tanımayan gençlik tek tip düşünceye o denli alışmıştır ki, kendine sunulandan ve sahip olduğundan başka düşüncelere son derece önyargılı yaklaşmakta ve anlayışsızlık göstermektedir. Çeşitli etkilenmelerle farklı düşünce sistemleriyle, politik ve felsefi inanışlarla biçimlenen gençlik grupları arasında da bu anlayış politikanın dogmaları ve politik kişiliğin yoğun inançlı havası nedeniyle daha katı ve hoşgörüsüz bir biçimde sürmektedir. Kendinden farklı düşüncelere hayat hakkı tanımama, düşünceyi şiddetle ifade etme ve düşünceye şiddetle karşı koyma eğilimi kuvvetlenmektedir ve politize gençliğin ilişkilerinde egemen olmaktadır. Üniversitelerde zaman zaman yaygınlaşan şiddet kullanımı bunun göstergesidir.

Böylece aileden ve eğitim sisteminden gelen bağnaz ve tutucu bir kafa yapısı oluşmakta ve genç hangi dünya görüşüne sahip olursa olsun dogmalarla kendisini donatmakta ve çoksesliliğe tahamülsüz olmaktadır. Çoksesliliğe yer olmayan bir anlayış, katılım düşüncesine de daha baştan kapalı olmakta ve düzen bu şekilde "evrensel genç kimliği" özelliklerini başarıyla nakavt ederek kendi kültürünü ve değerlerini yeniden üretmektedir.

Kendi değerlerini oluşturma ve ifade etme araçları ortadan kaldırılan gençlik kimlik-sizleşmekte, kişiliksizleşmekte ve genç kavramının çağrıştırdıklarının dışında bir yapıya

bürünmektedir. Kendine dayatılan kültürel atmosferi, yapmakla zorunlu kılındığı kural-ları -nedenini bile sormadan-, şeytan üçgeni eğitim sistemini, ipe gönderilirken adam politika yapmak isteyince çocuk yerine konmayı, cinsel özgürlüğüne karşı girişilen ilkel saldırıları, ve yine cinsel özgürlüğüne konan amansız yasakları, aile kurumunun baskılarını olduğu gibi kabul eden, eleştirmeyen, sorgulamayan, değiştirmeyen insanlara genç demek ne kadar olanaklıdır.

Gençlik kendisine giydirilmeye çalışılan bu deli gömleğini bir an önce yırtmalıdır, yırtacaktır da. Ancak sürekli 'HAYIR'larla yürütülmeye çalışılan, karşı çıkışlarla gündeme girmeye çalışan ülkemiz gençlik hareketinin yeni değerleri yaratamaması ve kendini tekrarı kaçınılmaz oluyor. Karşı çıkmak bir gençlik karakteri olmakla birlikte, yerine yeni değerler, ilişkiler, alternatifler üretilmedikçe karşı çıkmak tek başına anlamlı değil.

Her yeni genç kuşak bir öncekinin değerleri üzerinde ve onları geliştirerek yenilenebilir.

Biz de tartışmaya, üretmeye ve değiştirmeye yeniden ve sevgiyle başlayalım ki, bizden sonrakiler bizim kadar baştan başlamasın.

Gençliğimizi talep edelim ki, genç olduğumuz anlaşılsın.

(1) Aristo

(2) Ata UÇUM, Gençliğin Politik ve Sosyal Yaşama Aktif Katılımı sy. 71, Gençlik Üzerine Düşünceler-2, Deniz Yayınları.

Genç Kuşak İçin 'Gelecek' Tuzakları

DİNİBÜTÜN EĞİTİM

Türk eğitim sisteminde yaşanan sorunlar, öğrenim gören milyonlarca gencin kişiliklerinde, maddi ve manevi dünyasında... kültürel birikimlerinde... doğrudan doğruya tahribatlar

yaratmaktadır. Çarpık eğitim sisteminin koridorlarından geçip yara almadan hayata atılmak pek olanaklı gibi görünmüyor. Eğitim sisteminde varolan sorunlar katlandıkça genç bir nüfusa sahip ülkemizin geleceğini aydınlatan ışık kaynakları da tek tek sönüyor. Ne yazık ki son 10 yılda işbaşına gelen hükümetlerin öznel olduğu kadar garip politikaları sonucunda eğitim sistemi çok büyük yaralar almıştır. Bugün işbaşında olan hükümet ise eğitim sistemimizi geri dönüşü olmayan bir noktaya taşıyacak yasal düzenlemelere yürürlük kazandırmaya devam ediyor. Gerici eğitim anlayışı son on yılın en belirgin ortak politikası olmuştur.

Gerici eğitim anlayışına karşı çıkışlar ise aynı dönemde çok sönük kalmıştır. Üniversitelerdeki binlerce öğretim üyesi Türbana karşı seslerini yükseltirken hükümetlerin laikliğe karşı çok daha tehlikeli ve bütünsel yasa ve uygulamalarına sessiz kalmışlardır. Bu tutum öğretim üyelerinin özgürlükler konusundaki samimiyetlerine gölge düşürürken, rejim tarafından yaraılan yapay ikilemin bir parçası olmalarına da yol açtığını düşünüyorum. Çünkü laikliğe karşı olan uygulamalar ve yasalar çok boyutlu ve derin olup türban ile bağlantısı dolaylıdır. Bu nedenle bu yazıda aynı kısır döngü içine girip türban tartışması yapmak yerine öğretim kurumlarımızdaki gerici eğitim anlayışının yansımaları olan bazı uygulama ve yasalara dikkat çekmeye çalışacağım.

İMAM-HATİP PATLAMASI...

Milli Eğitim Bakanlığının 1990 yılı vergilerine göre imam hatiplilerin orta kısmında okuyan

öğrenci sayısı 189 bin 447 olup liselerde okuyanların sayısı 92 bin 687'dir. 1990-1991 öğretim yılında imam hatip okullarında okuyan öğrencilerin toplamı 300 bini aşmıştır. Ülkemizde toplam 749 imam hatip okulunda okuyan öğrencilerin sayısı 1971'den buyana % 1374 artış göstermiştir. Aynı dönemlerde devlet liselerindeki artış ise yalnızca % 203'tür. Milli Eğitim Bakanlığı öğrencilere verdiği her üç burstan birini imam hatipli öğrencilere veriyor. Oysa ortaöğretimde okuyan öğrencilerin sekizde birini imam hatipliler oluşturmuyor. Imam hatip okullarına ayrılan ödenekler ise 1988'de 4,5 kat artarken, takip eden yıllarda da ödenek artışı katlanırken devam etmiştir.

İmam-hatip okulları, hatip, hafız ve diyanet işleri personelini karışlamak amacıyla kurulmuştur. Bugün mezunlarla birlikte 433 bin imam hatipli bulunuyor ki bu rakam ihtiyacın yaklaşık 10 katıdır. Son yıllarda imam hatip okullarına bazı genel kültür dersleri eklenerek normal okul statüsü kazandırılmıştır. Bu yasayla harb okulları hariç tüm öğretim kurumlarına giriş hakkı tanınmıştır.

Geçtiğimiz aylarda Beşinci 5 yıllık kalkınma planında ilke olarak kabul edilen Anadolu imam-hatip liseleri Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ile ilgili yasa kapsamına alınarak yasallaştırıldı. Bu yasayla da başta Harb okullarına giriş olmak üzere devletin üst kademeğinde kadrolaşmaya olanak verecek her yol imam hatiplilere açıldı. Bu yasa ile bir süre öncesine kadar imam hatip okulu olmak için beklenen 200 kadar binanın kuruluş çalışmaları başlamıştır.

Bu veriler 80'li yıllardan sonra ülke nüfusunda en geniş dilime sahip 11-17 yaş gençliğinin okuyan

kesimlerinin öncelikli hedef olarak seçilmiş olduğunu gösteriyor. Böylece çok uzun bir süre sayılmayacak bir zaman diliminde devlet kadrolarına gerici eğitim torunasından geçirilmiş kalfalar yerleştirilecektir

laikliğe her fırsatta" bağlılığını" açıklayan Milli Eğitim Bakanlığı bu sürecin şekillenmesinde en önemli rolü oynamış, hatta MEB'in binalarında yine MEB matbaalarında basılmış ve okullara dağıtılmış "Atatürk'e ve laikliğe hareketler yağdıran" yüzbinlerce kitap bulunmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı ise aynı dönemde en önemli kurumlardan biri olmuştur. Genç beyinleri köreltmeye yönelik gerici eğitim tuzakları hazırlama faaliyetleri çok boyutlu olarak devam etmektedir.

"HER ADIMA BİR CAMİ"...

Diyanet İşleri Başkanlığının hazırladığı son on yıldaki dini gelişmeleri konulu raporunda devletin sağladığı kadro ve bütçe olanaklarıyla en ücra köye kadar, yaygın dini hizmeti götürüldüğü vurgulanırken yılda ortalama 1500 cami yapıldığına işaret ediliyor. Raporda ayrıca yalnızca Konya'da 2585 cami bulunduğunu ve ülkemizdeki her 857 kişiye bir cami düşüğü belirtiliyor. İstanbul'da son 5 yılda açılan okulların sayısı 150 civarında olmasına karşılık yalnızca 1985-1989 yılları arasındaki 4 yıllık sürede 244 cami açılmıştır.

1990-1991 öğretim yılında, derslik ve okul binası bulunmadığından bir çok okul aylar sonra bile öğrenime başlamamış, bir o kadar okul sağlıklı mekanlarda (mesela bakkal dükkanında) yetersiz dersliklerde öğrenimini sürdürmek zorunda kalmıştır. Aşırı kalabalık yüzünden öğrenciler oturacak dahi yer bulunamamıştır. Bu olgular karşısında Milli Eğitim Bakanı çocuk doğurmanın okul yetiştiremiyoruz şeklinde açıklama yapmak zorunda kalmıştır. Ne yazık ki doğan çocukların

öğrenim görebilecekleri binalar yetiştiremeyen hükümet, yeterli cami yetiştirebilmektedir. Hiç kuşku yok ki her insanın inançları doğrultusunda ibadetine ve faaliyetlerine müdahale etmek doğru bir tutum olmayacaktır. Ancak laikliğe bağlılık antlarının içildiği meclis kürsülerinde oturup laikliğe karşı hareketlerin başını çekmek, devlet olanaklarının farklı bir görüntü altında aynı hareketlere kanallı etmekten de doğru ve dürüst bir tutum olmadığı açıktır.

Belirtmek gerekir ki son on yılda camiler de mahsun ve mütevazı konumlardan sıyrılmıştır. Tarikatların yuvası haline gelen camilerde dini vecibelerin yerine laik cumhuriyete karşı cephe oluşturma talimleri yapılmıştır. Camilerde verilen vaazlar gelişmiş seslendirme aletleriyle cadde ve sokaklarda bulunanlara zoraki dinletilmiştir. Fatih'te imamlık yaparken laikliği savunacak içerikte bir vaaz verdikten hemen sonra cami avlusunda imamın öldürülmesi, camilerin özellikle 80'den sonra şekillenen, özgürlükler konusundaki tahammülsüzlüğünü ortaya koymak açısından çarpıcı bir örnektir.

"KURAN KURSLARININ ÖNLENEMEYEN YÜKSELİŞİ"

Son yıllarda sayıları kabaran sadece camiler değildi. Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığının birlikte hazırladığı Kuran Kursları birbiri ardına açılırken öğrenci sayılarında da büyük bir artış gözleniyor. 1989'da 4 bin 715 olan kuran kursu sayısının bu yılın sonunda 5 bini aşacağı tahmin ediliyor. İstanbul'da faaliyet gösteren 280 kuran kursuna karşılık ortaokul sayısı 255'te kalmıştır. (1989 - 1990 öğretim dönemi verileri) Kuran Kurslarına devam eden öğrenci sayısı toplam olarak 155 bin 403 olup bu sayılara 10 bin kadar olduğu tahmin edilen yasadışı faaliyet gösteren Kuran kursları dahil değildir.

Milli Eğitim Bakanlığı Kuran

Kurslarının büyüme sürecinde 'paravan' olarak kullanıldı. Geçtiğimiz aylarda M.E.B.'ni devre-dışı bırakma girişimi gündeme geldi. Ardından meclis komisyonundan geçirilen ilk ve orta öğrenim kurumlarında mescit açılmasını öngören yasa tasarısı sunuldu. Bu iki girişimin öncülüğünü yapan ANAP'ın muhafazakarlar kanadı geçtiğimiz günlerde kuran kurslarına "okul" statüsü kazandırmayı hedefleyen girişimleri yeniden атаğa kaldırdı. MEB ise bu son girişime sıcak baktığını açıkladı.

Bir çok açıdan yararlı olacağı düşünülen 8 yıllık Temel Eğitim uygulamasına geçiş hazırlıklarına ilştirilen kuran kurslarına "okul" statüsü kazandıracak düzenlemeler bulunuyor.

Kuran kurslarında verilen dinsel içerikli derslere ek olarak fark derslerini verip bazı kültür derslerini alanlara ortaokul diploması verilerek, üniversite yolu açılıyor. Bu okulların ders programlarını (müfredat) Diyanet İşleri Başkanlığı hazırlayacak. Bu süreçte MEB'nin etkisi daha da silikleşecektir. 6 yaşındaki çocukların özgürce okullarını seçme durumları bulunmamaktadır. Devletin açık desteğini alan kuran kursları parasız olduğundan yoksul anne ve babaların çok fazla şansları olduğu söylenebilir. Böylece paralı özel okullar ve terk edilmiş resmi devlet okulları arasında "Kuran-ı Kerim eğitim okulları zorunlu tercih haline getirilmeye çalışılıyor. Bilimsellikten

uzak, katı kuralların ve eşitsizliğin doğallaştırıldığı bir eğitim anlayışını genç beyinlere empoze edebilmenin nesnel olanakları adım adım yaratılıyor.

Öğrenim kurumlarında din eğitiminin zorunlu olmasını ön gören yasal düzenlemenin yürürlük kazanmasıyla başlatılan gerici eğitim furası günümüzde yeni yeni yasal düzenlemelerle sürdürüyor. Hemen hergün gazete sütunlarında çarpık eğitim anlayışının yansıması olan trajik olaylara ve uygulamalara raslanıyor. Çağdaşlaşmayı ve gelişmeyi öncelikli hedef olarak belirlendiğini idia eden hükümet çevreleri çağdaşlaşmanın ve geliş-

menin gerekleri olan sorumluluktan anladıkları, genç nüfusa sahip toplumu çağdaşı ve sınırlandırılmış eğitimle şekillendirmektedir. Yakın ve uzak gelecekte ülkemizin hangi dallarda eğitilmiş insan gücüne ihtiyaç duyulduğunu saptamak ve genç kuşağa bu saptama doğrultusunda öğrenim olanakları yaratma girişimleri beklenirken son on yılda gençliğin toplumsal üretime katılımını pasifleştiren düzenlemelere gidilmiştir. Bu tutumun önüne geçilmemesi durumunda çözüm bekleyen sorunların artarak devam edeceğini saptamak sanırım yanlış olmayacaktır. Çünkü ülkemizde üniversite önünde yığılmalar yıldan yıla artmakta, ilk-orta ve yüksek öğrenimde düzey düşüklüğü gündeme gelmekte, hemen her yıl yüzbinlerce genç işsizler ordusuna kaulmaktadır. Ekonomik üretimsizliğin yanında sosyal, kültürel ve politik yaşama katılımında da sınırlar genişliyeemekte bilakis daralmaktadır.

Resmi ve resmi olmayan, kurum ve kuruluşlarca yapılan araştırmalarda derlenen istatistiklerde eğitim olanaklarının yetersiz ve yanlış kullanıma dikkat çekiliyor. Buna karşılık yetkililer uyarılara kulak asmamakta ısrarlı görünüyolar. Oysa daha sağlıklı bir eğitim politikasını gerçekleştirebilme olanakları mevcuttur.

Bülent AKBAY

GENÇLİK VE PARTİ

Partide gençliğin yeri olmalı mı, olacaksa neresi ve nasıl olmalı?

Her şeyden önce politik etkinliği açmak yararlı olur sanırım.

Politik etkinlik; İnsanın özgürleşmesi, çağdaşlaşması, kölelikten kurtulması, her alanda demokratik, hümanizmi esas alarak, düşünsel anlamda gelişimini sağlamak, nesnelliği sorgulayıp değiştirenmenin aracı ve öncelikle sosyal bilimlerdeki gelişmelerin, çağın ürettiği yeni değerlerin siyasal alana özgü bir üst düzeyde sentezi için vardır." Partinin temel işlevleri yerine getirebilmesi ve bu sentezi en doğru biçimde yapabilmesi için toplumun bütününde varolmak ve dolayısıyla gerekli birikimi, enformasyonu yerlerinden eksiksiz olarak derlemek zorundadır. Ancak bir başka sorunda sentezi kimlerin ve nasıl değerlendireceğidir. Bu bilgiler parti içerisinde konunun ilgililerinden oluşacak yetkin kurullarca değerlendirilecekse (SBP tüzüğü 15/1 "her konuda bilim araştırma kurulları oluşturulur") Toplumu ilgilendiren ve toplumda var olan tüm konu ve varlıklarla ilgili kurulların oluşması gerekir.

Bu yaklaşımla sınıf ve katman niteliği olmayan sosyal bir grup, toplumsal bir kategori olan gençlik, her sınıf ve katmanlarda olması nedeniyle çok değişik sorunlarla karşı karşıyadır.

Partili gençlik de bu gençliğin -azınlık da olsa- bir parçası olarak ve politik olmasının verdiği "ayrı-

calıkla" bu sorunları daha canlı hissetmekte ve devamlı işlerli kalmak amacıyla bulunduğu örgütlü yapıda kendi sentezini yapmalı söz ve karar sahibi olmalıdır. Parti içerisinde yeterlilik kazanmada önü açılan gençliğin özgün koşullarda yaşam biçimine müdahalede belirleyici olma özelliğinde kazanmış olmalıdır.

Artık gençlik eski tarz politik gençlik örgütlenmelerine ilgi duymuyor. Eskiden olduğu gibi parti sürecine ikinci elden katılmak yerine, partiye katılımını her düzeyde geliştirmek, değişimin merkezinde olmak, gençlik kendini daha iyi ifade edebilmek için kendi adına karar almak ve ve diğer karar alma süreçlerine katılmak (ilgili alanlarda) ve iletişim düzenliliğini sağlamak gerekiyor.

Bugüne kadar gençlik politik örgütlenmelerde birçok engellerle karşılaştı ve karşılaşıyor. Partide hep yedek güç olarak görüldü birçok amaç ve araçla gençlik dizginlenmeye çalışıldı, yaşam biçimlerini başkaları belirledi. Artık bu misyon tamamlanmıştır.

Gençler özgürce düşünme, gelişme, sözünü söyleme ve yaşamlarını kendileri yönlendirme haklarına sahip çıkmalı diyorsak -ki

gerekiyor- her konumda ve her yerdeki gençliğin önünün bu anlamda açılması gereklidir.

Bu çalışmaların yapılabilmesi için SBP'nin katılımcı demokrasi gereği olarak bu gençliğin parti içindeki yerinin saptanması zorunludur. Ama ne yazık ki bu güne kadar bu yönde yeterli bir çalışma yapılamamış, gençliğe bakış programında yer almış olmasına rağmen parti içindeki yeri ve konumu netlik kazanamamıştır. Eğer gençlik dışarda olacaksa, partinin politika-sına bağlı kalmayacaksa, bu partinin gençlik konusundaki düşünceleri ve politikaları yine bir başkaları tarafından yazılmış olmayacak mı? Eğer olacaksa -ki olmalıdır- yapılanma dışında hiçbir bağlayıcı unsur olmamalıdır. Gençlik politikası tavandan değil bizzat parti içinde bulunan gençlik tarafından saptanmalıdır. Bu anlayış doğrultusunda, her birim gençlik konferansları, kültürel, sanatsal organizasyonlar yapılmalı ve oluşacak politikalar oralarda gelişen istemler doğrultusunda yapılmalı. Yoksa geçmişin sunduğu bir takım kitap aralarından çıkan politikaların ömrünün ne kadar olacağı tartışma konusu olacak ve yerine oturmayacaktır. Yerel birimlerin parti aracılığıyla koordineleşmesi ve bütünleşmenin sonucu genel anlamda (ülke genelinde ve/veya dünya genelinde) gençlik politikaları oluşturulmalıdır. (Parti merkezinde toplanacak gençlik konferansları gibi)

